

 ایمپرات
۱۱ ۵۸۳۹ ۱۹

عدد و رقم

آیا می‌دانید؟ در گذشته‌های خیلی دور انسان‌ها فقط می‌توانستند تا ۳ بشمارند. آن‌ها برای عددهای بیشتر از ۳ می‌گفتند خیلی. بعد از مدّتی، عدد بعد از ۳ را می‌گفتند یکی بیشتر از ۳، ۲ تا بیشتر از ۳، ۳ تا بیشتر از ۳ و هفت را می‌گفتند خیلی.

عدد و شمارش

در شکل مقابل چند توپ است؟ بشمارید و بنویسید.

فعالیت

از چه راهی استفاده کردید تا شمارش توپ‌ها دقیق و درست باشد؟
در این مورد با بقیه‌ی هم کلاسی‌ها گفت‌وگو کنید.
می‌توانید روی هر توپ یک علامت بزنید تا در شمارش آن‌ها به اشتباه نیفتید. اگر به
جای تصویر، توپ‌ها را در اختیار شما می‌گذاشتند، چطور می‌شمردید؟

در شمردن اشیا یا اشکال باید آن‌ها را به ترتیب بشمارید. هر کدام از آن‌ها را فقط یک بار شمارش
کنید. آخرین عددی که بیان کردید، تعداد اشیا یا اشکال را نشان می‌دهد.

هر کدام از شکل‌ها چه عددی را نشان می‌دهند؟

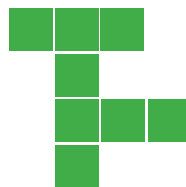

کار در کلاس

این فعالیت را دو نفره انجام دهید. یک نفر شکل‌های تصویر را برای نفر دوم بیان کند و نفر دوم با رسم چوب خط، کار سرشماری را انجام دهد. در پایان با شمارش چوب خط‌ها، تعداد هر شکل را بنویسد.

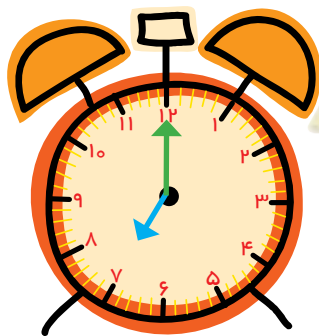
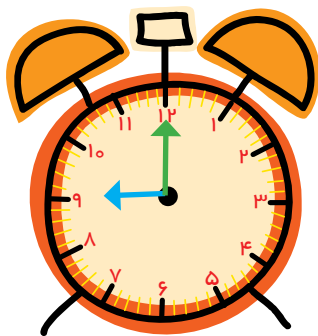
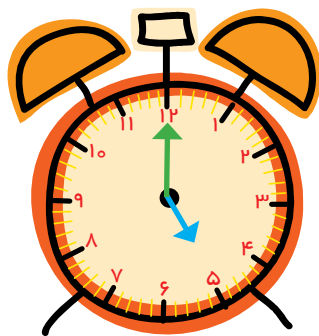
فعالیت

////	-----	-----	-----	-----

جدول شگفت‌انگیز زیر را کامل کنید.

۳	۱	۲	۸	۷	۵	۴		۶
۵	۶		۱	۴		۳	۸	۲
۴	۸		۲	۶	۳	۵	۱	
	۵	۱		۳	۶	۲	۴	۸
	۲	۸	۵	۱	۴	۶		۳
۶	۳	۴		۸	۲			
۲	۴	۵	۶			۸	۳	۱
۱		۶	۳	۵	۸	۹	۲	۴
۸		۳	۴	۲	۱		۶	۵

۱- هر ساعت چه عددی را نشان می دهد؟

۲- با خط کش عددهای مثل هم را به هم وصل کنید.

6 2 4 5 1 7 3 9 8

۲ ۹ ۷ ۵ ۴ ۱ ۸ ۳ ۶

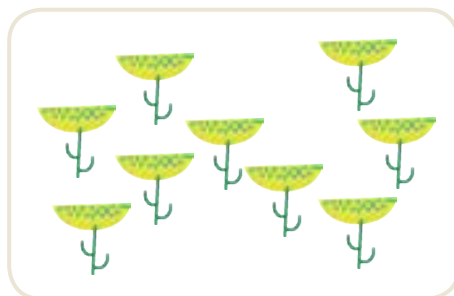
۳- در جای خالی عدد مناسب بنویسید.

۷ _ _ _ ۱۰

_ _ _ ۳ _ _ ۵

حدس بزن

حدس بزنید در کدام شکل تعداد گل ها بیشتر است؟

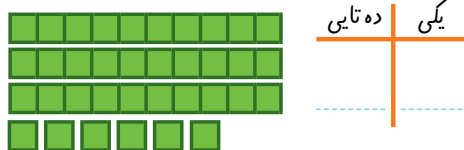
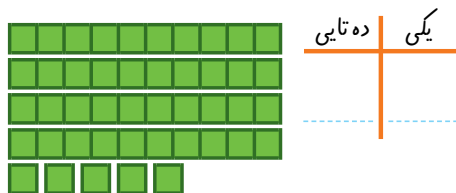
با توجه به شکل بالا عبارت زیر را کامل کنید و از دو طرف بخوانید:

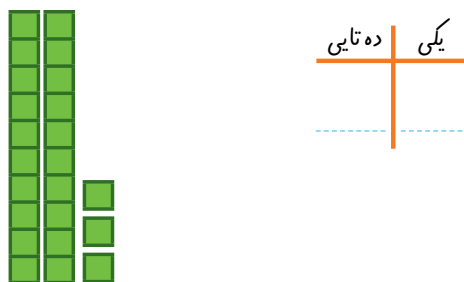
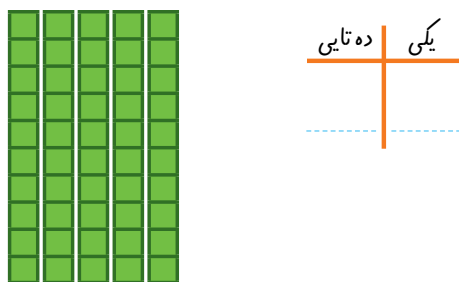
دسته‌های ده تایی و یکی

با توجه به شکل جدول‌ها را کامل کنید :

فعالیت

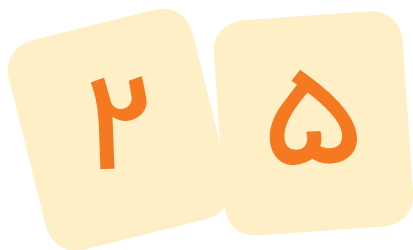
کار در کلاس

نوشتن عددها را ادامه دهید:

۱۰ ۲۰ _____ ۹۰

ده بیست سی شصت هشتاد

کارت‌های عدد را که معلم به شما می‌دهد، نگاه کنید. ۲ تا از آن‌ها را بردارید و کنار هم بگذارید تا یک عدد درست شود. عدد درست شده را بخوانید: بیست و پنج

فعالیت

همین کار را به صورت ۲ نفره انجام دهید. یکی عدد بسازد و دیگری عدد را بخواند.

۱- برای شمارش شکل‌ها آن‌ها را به دسته‌های ده تایی تقسیم کنید و با کامل کردن جدول تعداد شکل‌ها را بنویسید.

ده تایی	یکی

به حروف
به عدد

۲ ده تایی و ۳ یکی را به صورت ۲۳ می‌نویسیم و می‌خوانیم: بیست و سه عدد ۴۷ یعنی ۴ ده تایی و ۷ یکی. می‌توانیم این عدد را در جدول قرار دهیم.

ده تایی	یکی
۴	۷

به عددهای ۲۳ و ۴۷ عددهای ۲ رقمی می‌گوییم. رقم‌های هر کدام را نام ببرید.

۲- با رقم‌های ۳ و ۵ هر چقدر می‌توانید عدد دو رقمی بنویسید.

۲ عدد دو رقمی نوشتید یا ۴ عدد دو رقمی؟ توضیح دهید و در این مورد در کلاس گفت‌وگو کنید. حالا با رقم‌های ۷ و ۴ عددهای دو رقمی بنویسید.

رقم دهگان	ده تایی	یکی	رقم یکان
	۵	۹	

رقم دهگان	رقم یکان
۸	۳

۱- نوشتن عددها را ادامه دهید و جاهای خالی را کامل کنید.

۷۳ _ ۷۴ _ _ _ ۷۷ _ _ _ ۸۰ _ _ _

سی و هشت _ سی و نه _ _ _ _ _ چهل و دو _

_ _ _ ۵۸ _ _ _ ۶۱ _ ۶۲

۲- با رقم های ۳ و ۷ عددهای دو رقمی بنویسید.

.....

۳- جاهای خالی را کامل کنید.

دهگان	یکان
۷	۱

دهگان	یکان
	۴۹

دهگان	یکان
	۵۳

۴- عددهای دو رقمی را به عدد و حروف بنویسید.

رقم یکان ۴ و رقم دهگان ۷:

رقم یکان ۳ و رقم دهگان ۵:

رقم یکان ۰ و رقم دهگان ۵:

۵- یک عدد ۲ رقمی بنویسید که رقم یکان آن ۴ و رقم دهگان ۳ تا بیشتر از رقم یکان باشد.

الگویابی کن

۱- علی ۲۳ تا کتاب دارد. ۱۲ تا از آن‌ها داستان و بقیه علمی است. چند کتاب علمی دارد؟
(در این جا به جای کتاب از مربع استفاده کرده ایم.)

علی کتاب علمی دارد.

۲- پنجمین عدد بعد از عددی که شکل نشان می‌دهد، چه عددی است؟

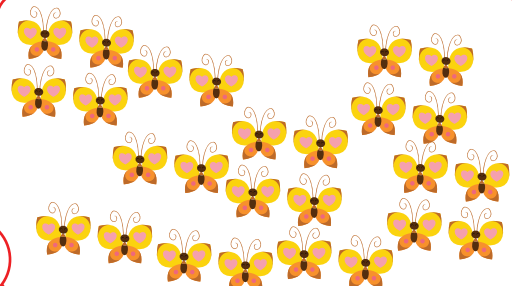
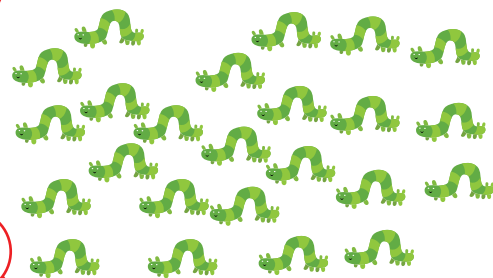

۳- زهرا ۳۷ عکس گل دارد. ۲۳ تا از آن‌ها عکس‌های رنگی و بقیه سیاه و سفید هستند. زهرا چند عکس سیاه و سفید دارد؟

زهرا عکس سیاه و سفید دارد.

حدس بزن

در کدام قسمت تعداد شکل‌ها بیشتر است؟ \times بزنید.

حالا شکل‌ها را بشمارید. آیا حدس شما درست بود؟

یکی از راه‌های حل کردن مسئله کشیدن شکل مناسب است. برای این کار لازم نیست شکل‌های مسئله نقاشی شود، می‌توان از شکل‌های ساده استفاده کرد.

۱- امروز روز هفتم ماه است. ۸ روز بعد، چه روزی از ماه است؟ ماه است.

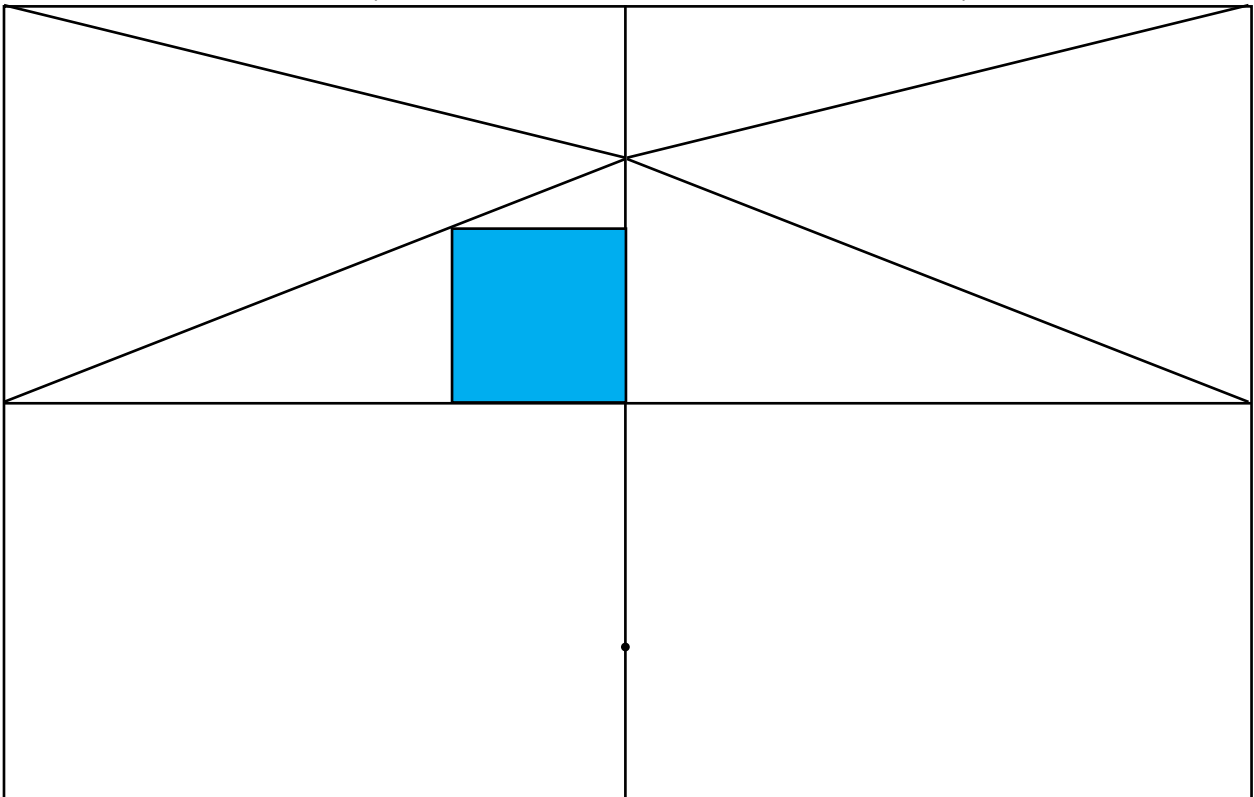

۲- سینا ۱۲ کتاب دارد. امروز ۵ تا کتاب دیگر خرید. حالا چند کتاب دارد؟ کتاب دارد.

کامل کن

سه قسمت دیگر شکل را مانند قسمت داده شده با خط کش یا شابلون کامل کنید طوری که اگر شکل را از روی خط‌ها تا کنیم، قسمت‌های چپ و راست یا بالا و پایین روی هم بیفتند.

برای حل مسئله می‌توان از رسم چوب خط یا محور هم استفاده کرد.

جمع و تفریق

۱- حاصل جمع و تفریق‌ها را با انگشتان خود به دست آورید.

$۴ + ۳ = \dots$ $۳ + ۴ = \dots$ $۸ - ۴ = \dots$ $۷ - ۵ = \dots$

۲- حاصل جمع‌ها را با رسم چوب خط پیدا کنید.

$۷ + ۸ = \dots$

$۶ + ۶ = \dots$

فعالیت

۳- حاصل تفریق را با رسم شکل پیدا کنید.

$۱۲ - ۷ = \dots$

$۱۴ - ۸ = \dots$

۴- حاصل جمع‌ها را با رنگ کردن مربع‌ها به دست آورید.

$۳ + ۴ + ۵ + ۶ = \dots$

$۴ + ۶ + ۷ = \dots$

۵- حاصل تفریق‌ها را با استفاده از محور به دست آورید.

$۱۵ - ۷ = \dots$

$۱۳ - ۹ = \dots$

در کلاس اول دبستان روش‌های مختلفی را برای پیدا کردن حاصل جمع و تفریق یاد گرفتید. در فعالیت بالا این راه‌ها مرور شده است.

حاصل جمع‌ها و تفریق‌های زیر را از هر راهی که دوست دارید، به دست آورید.

$۶ + ۷ = \dots$

$۱۴ - ۸ = \dots$

$۸ + ۹ = \dots$

$۱۱ - ۵ = \dots$

کار در کلاس

۱- این فعالیت را به صورت دو نفره انجام دهید. ۷ مهره (یا هر چیز دیگر) را روی میز بگذارید. یک نفر تعدادی از آن‌ها را در دست بگیرد. نفر دوم با توجه به تعدادی که روی میز باقی مانده است، باید تعداد مهره‌هایی را که نفر اول برداشته است، پیدا کند. همین فعالیت را برای ۸ و ۹ و ۱۰ مهره تکرار کنید.

فعالیت

۲- در کلاس اول شمارش ۵ تا ۵ تا و ۱۰ تا ۱۰ تا یاد گرفته‌اید. حالا الگوها را ادامه دهید.

۵, ۱۰, ۱۵, ۲۰, _____, _____, _____, _____, _____, _____

۱۰, ۲۰, ۳۰, _____, _____, _____, _____, _____

$$۱۰ + ۲۰ + ۵ = \text{-----}$$

حاصل جمع‌ها را به دست آورید.

$$۵ + ۵ + ۲۰ + ۳۰ = \text{-----}$$

$$۴۰ + ۵ + ۱۰ + ۵ + ۵ = \text{-----}$$

$$۱۰ + ۵ + ۲۰ + ۵ + ۳ = \text{-----}$$

$$۳ + ۴ + ۱۰ + ۲۰ + ۵ + ۵ = \text{-----}$$

$$۲ + ۵ + ۲۰ + ۱۰ + ۵ = \text{-----}$$

$$۱۰ + ۵ + ۲۰ + ۵ + ۳۰ + ۵ = \text{-----}$$

کار در کلاس

ساعت از چند گذشته است؟

حدس بزن

ساعت به چند مانده است؟

۱- با استفاده از دو مداد رنگی آبی و سبز، مربع‌ها را به روش‌های مختلف رنگ کنید و مانند نمونه جمع بنویسید.

$$5 + 2 = 7$$

$$\square + \square = 7$$

$$\square + \square = 7$$

$$\square + \square = 7$$

$$\square + \square = 7$$

$$\square + \square = 7$$

$$\square + \square = 7$$

۲- با استفاده از ۳ مداد رنگی مختلف مربع‌ها را رنگ و جمع مربوطه را کامل کنید.

$$\square + \square + \square = 10$$

$$\square + \square + \square = 10$$

$$\square + \square + \square = 10$$

۳- حاصل هر عبارت را با استفاده از محور پیدا کنید.

$$5 + 8 - 4 = \dots$$

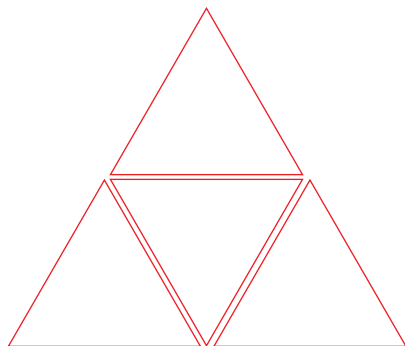

$$13 - 8 + 7 = \dots$$

خلاق باش

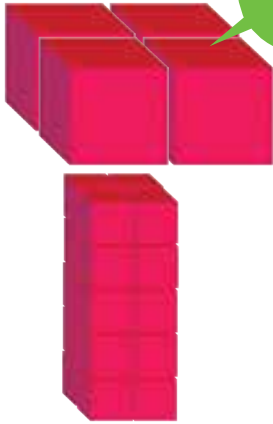
مانند نمونه با شابلون ۴ مثلث کنار هم رسم کنید. چند شکل مختلف دیگر به این ترتیب می‌توان ساخت؟

شمارش چند تا چند تا

طبقه‌ی اول

۱- با چینه‌ها ساختمان بسازید. هر طبقه با ۴ چینه درست می‌شود.

- _____ ساختمان ۲ طبقه با چند چینه ساخته می‌شود؟
 - _____ ساختمان ۳ طبقه با چند چینه ساخته می‌شود؟
 - _____ ساختمان ۴ طبقه با چند چینه ساخته می‌شود؟
 - _____ ساختمان ۵ طبقه با چند چینه ساخته می‌شود؟
- حالا الگوی عددی زیر را کامل کنید.

فعالیت

۴, ۸, _____, _____, _____

۲- حالا هر طبقه ساختمان را با ۶ چینه درست کنید. ساختمان سازی را تا طبقه‌ی پنجم ادامه دهید و به کمک آن الگوی عددی را کامل کنید.

۶, ۱۲, _____, _____, _____

۳- الگوی عددی زیر را کامل کنید.

۷, ۱۴, _____, _____, _____

همین فعالیت را می‌توانید با رسم شکل یا چوب‌خط انجام دهید. برای مثال شما می‌توانید ۴ مربع برای طبقه‌ی اول بکشید. برای پیدا کردن عدد دوم ۴ تا مربع دیگر کنار آن بکشید و سپس همه‌ی مربع‌ها را بشمارید تا عدد دوم الگو پیدا شود. به همین ترتیب کار را ادامه دهید.

کار در کلاس

۱- الگوی عددی زیر را با رسم شکل کامل کنید.

۳, ۶, _____, _____, _____

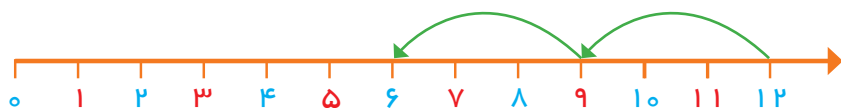
۲- عدد بعدی را با رسم چوب‌خط پیدا کنید.

۸, ۱۶, _____, _____

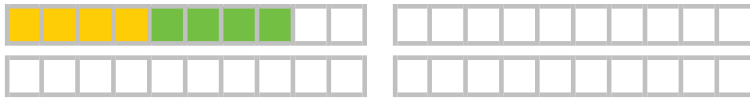

۳- با کمک محور رو به عقب بشمارید و الگو را کامل کنید.

_____ , _____ , _____ , ۹, ۱۲

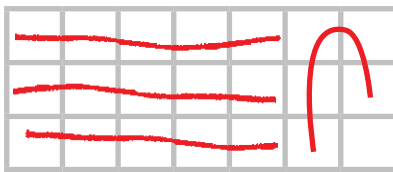

یکی از دانش آموزان برای شمارش ۴ تا ۴ تا، مربع‌ها را با استفاده از مداد رنگی‌های مختلف رنگ کرده و آن‌ها را شمرده است. شما با ادامه دادن رنگ‌ها الگوی شمارش را کامل کنید.

فعالیت

۴, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____, _____

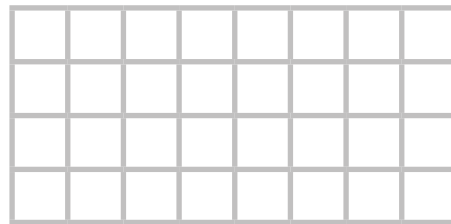
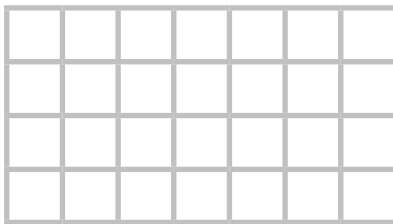

هر کس برای شمارش روشی دارد. برای مثال یکی از دانش آموزان برای شمارش تعداد خانه‌های شکل مقابل آن‌ها را به دسته‌های ۵ تایی تقسیم کرده و تعداد را به دست آورده است.

او برای دسته‌بندی از رسم خطوط روی خانه استفاده کرده است.

۲۱

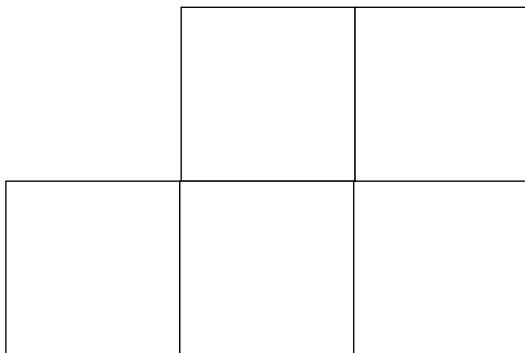
حالا شما با روش خود تعداد خانه‌های شکل‌های زیر را بشمارید و کنار آن بنویسید.

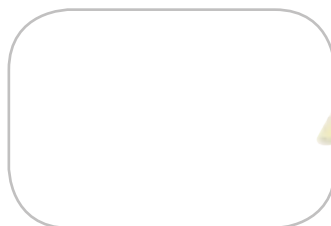
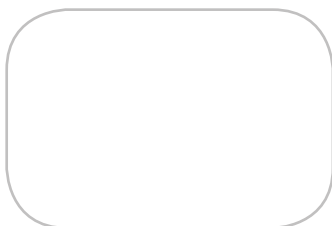
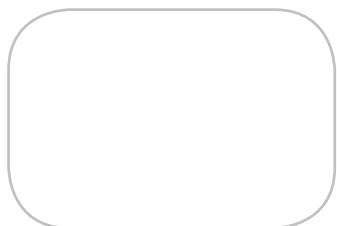
کار در کلاس

با شابلون و رسم ۴ مربع شکل بسازید.

خلاق باش

۱- حاصل جمع‌های زیر را به دست آورید. (از رسم شکل یا چوب خط استفاده کنید).

$$۴ + ۷ + ۴ = \dots$$

$$۶ + ۶ + ۶ = \dots$$

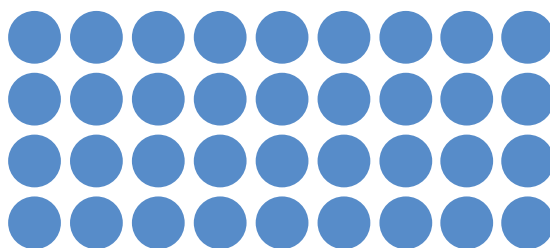
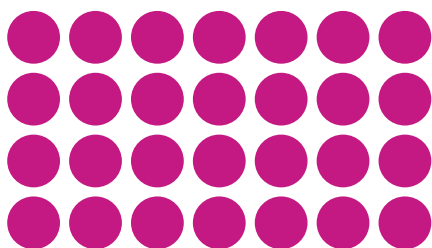
$$۷ + ۷ + ۷ = \dots$$

۸, ۱۶, _____

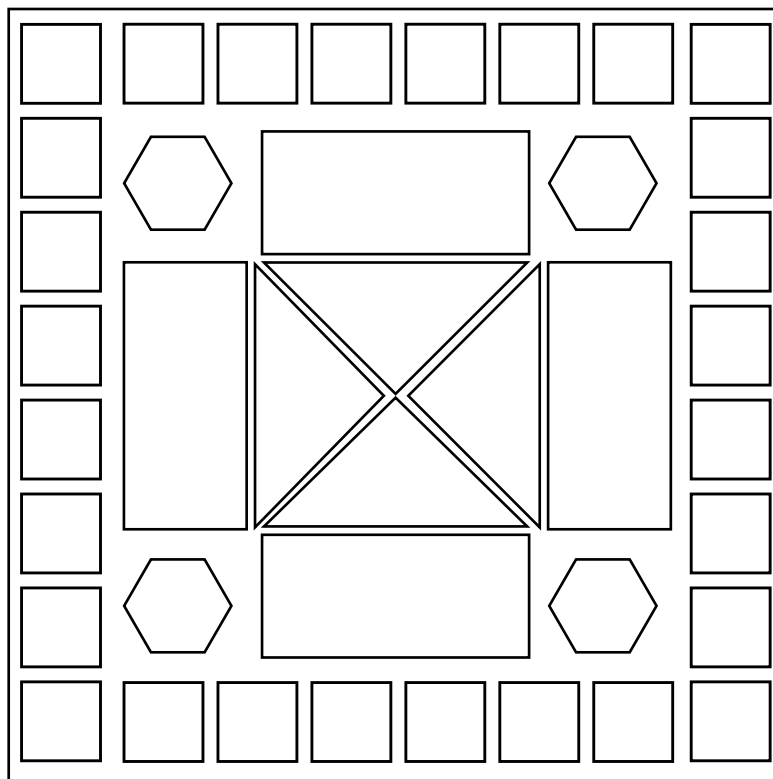
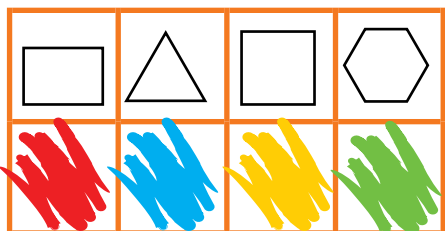
۲- در شمارش ۸ تا ۸ تا عدد بعد از ۱۶ را پیدا کنید.

۳- در شمارش ۵ تا ۵ تا، عدد قبل از ۴۰ چند است؟

۴- تعداد دایره‌ها را بشمارید و بنویسید.

۵- با توجه به راهنما شکل را رنگ کنید.

مرور فصل

فرهنگ نوشتن

در این فصل درس‌های مربوط به عدد که در کلاس اول یاد گرفته بودم، یادآوری شد.

یادم آمد که:

تمرین

۱- با رقم‌های ۷ و ۸ چند عدد ۲ رقمی می‌توان نوشت؟ آن‌ها را بنویسید.

۲- با رقم‌های ۶ و ۰ و ۱ هر چند تا عدد ۲ رقمی که می‌توانید، بنویسید.

۳- حاصل جمع و تفریق را با هر روشی که می‌خواهید، پیدا کنید.

$8 + 9 = \dots$

$17 - 8 = \dots$

$\dots + \dots = 5$

$\dots + \dots = 5$

$\dots + \dots = 5$

$\dots + \dots = 5$

$\dots + \dots = 5$

$\dots + \dots = 5$

۴- جمع‌ها را کامل کنید.

۵- ۲ دسته‌ی ده‌تایی با ۴ دسته‌ی ده‌تایی را روی هم ریخته‌ایم. به آن‌ها ۷ تا یکی اضافه کرده‌ایم. حالا جدول را کامل کرده و بنویسید چند تا مداد داریم؟

دهگان	یکان
.....

۶- الگوهای شمارش رو به عقب را کامل کنید.

.....,, ۲۰, ۲۴

.....,, ۲۱, ۲۸

۷- حاصل جمع‌های زیر را پیدا کنید.

$$۸ + ۸ + ۸ = \dots$$

$$۹ + ۹ + ۹ = \dots$$

۸- مسئله‌های زیر را حل کنید.

۸ دانش‌آموز در کلاس بودند. ۶ دانش‌آموز دیگر به کلاس آمدند ولی ۳ نفر از کلاس رفتند. حالا چند نفر در کلاس هستند؟

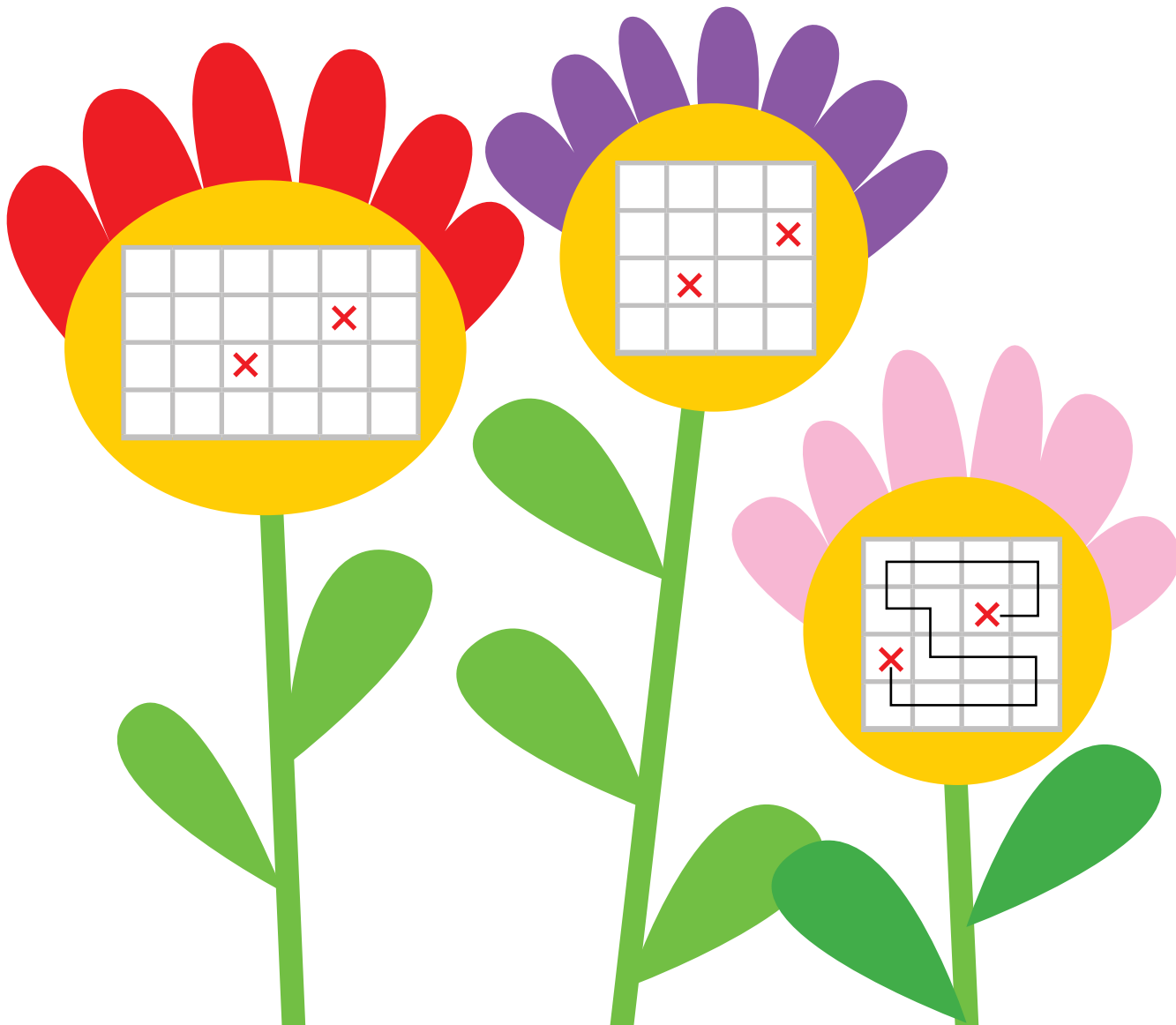
احمد ۳ بسته مداد رنگی ۶ تایی به رنگ‌های زرد، سبز، آبی، قرمز، قهوه‌ای و سیاه داشت. او رنگ‌های سبز و زرد هر ۳ بسته را برداشت. حالا چند مداد رنگی برایش باقی مانده است؟

الگویابی کن

عقربه‌های ساعت شمار را با توجه به الگوی ساعت‌ها رسم کنید.

مانند نمونه بدون آن که از خانه‌های **X** عبور کنید. با رسم یک خط این دو **X** را به هم وصل کنید به شرط آن که از تمام خانه‌ها عبور کرده باشد.

فرهنگ خواندن

ابوعلی سینا از دانشمندان بزرگ زمان خودش بود. او دانشمندی مسلمان و ایرانی بود. بوعلی بسیاری از علوم زمان خودش را در کودکی آموخت. او هرگاه برای پیدا کردن پاسخ پرسش‌های علمی خود، دچار مشکل می‌شد، به مسجد می‌رفت و نماز می‌خواند و از خدا می‌خواست تا در حل آن مشکل به او کمک کند.

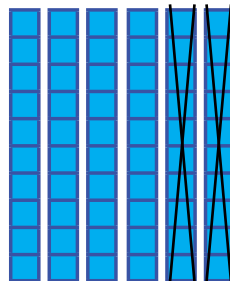
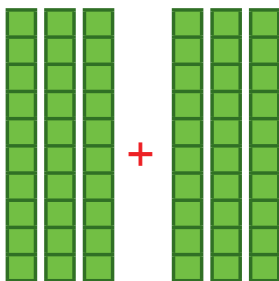
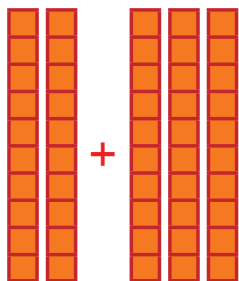
جمع و تفریق
اعداد دو رقمی

آیا می‌دانید؟ در یک تیم فوتبال ۱۱ نفر در زمین مسابقه بازی می‌کنند و هر تیم می‌تواند ۷ نفر یار ذخیره داشته باشد. به این ترتیب برای هر مسابقه، یک تیم می‌تواند چند نفر را معرفی کند؟

جمع و تفریق ده تایی

الف) با توجه به شکل، حاصل جمع و تفریق‌ها را پیدا کنید.

فعالیت

..... + =

..... + =

..... - =

ب) با دسته‌های ده تایی که آموزگار به هر گروه می‌دهد، حاصل جمع و تفریق‌ها را به دست آورید. می‌توانید از رسم شکل هم استفاده کنید.

$40 + 20 = \dots$

$80 - 30 = \dots$

$50 + 20 = \dots$

$30 + 30 = \dots$

$70 - 20 = \dots$

$90 - 60 = \dots$

ج) حالا بدون استفاده از دسته‌های ده تایی (به صورت ذهنی) حاصل جمع و تفریق‌ها را بنویسید.

$40 + 30 = \dots$

$90 - 40 = \dots$

$60 - 50 = \dots$

$70 + 20 = \dots$

$80 - 50 = \dots$

$30 + 60 = \dots$

جمع و تفریق‌های بالا مانند جمع و تفریق‌های عددی یک رقمی است. $20 + 40$ را می‌توان گفت: ۴ دسته‌ی ده تایی و ۲ دسته‌ی ده تایی که می‌شود ۶ دسته‌ی ده تایی یا ۶۰.

تقریب بزن

به محور اعداد زیر نگاه کنید.

گاهی اوقات می‌توانیم محور را فقط با نوشتن دسته‌های ده تایی رسم کنیم.

عددهای محور را کامل کنید.

کار در کلاس

۱- مانند نمونه جواب جمع و تفریقها را حساب کنید.

$$۳ + ۵ = ۸$$

$$۴ - ۳ = \dots$$

$$۶ - ۵ = \dots$$

$$۳۰ + ۵۰ = \dots$$

$$۴۰ - ۳۰ = \dots$$

$$۶۰ - ۵۰ = \dots$$

$$۳ + ۵ = \dots$$

$$۴ - ۳ = \dots$$

$$۶ - ۵ = \dots$$

ده تایی

ده تایی

ده تایی

ده تایی

ده تایی

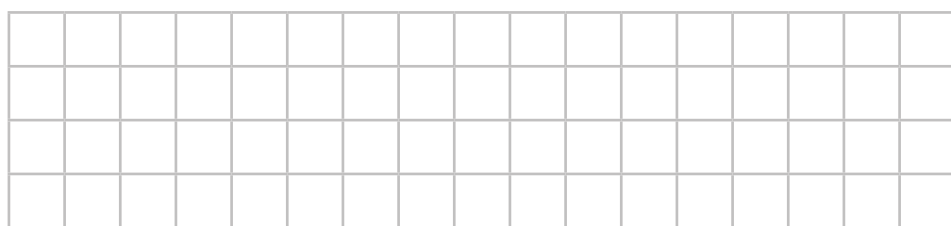
ده تایی

ده تایی

ده تایی

ده تایی

۲- شکل زیر را با استفاده از مداد رنگی به دسته های ده تایی تبدیل کنید. تعداد شکلها را بنویسید.

آیا شکل دسته های ده تایی شما مثل بقیه ی دوستانتان است؟

۱- مانند نمونه ها برای هر شکل یک جمع بنویسید.

$$۳ + ۳ = \dots$$

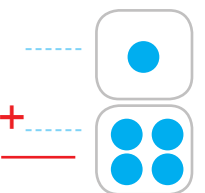
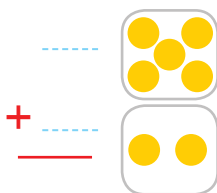
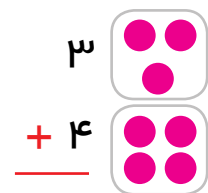
$$\dots + \dots = \dots$$

$$\dots + \dots = \dots$$

فعالیت

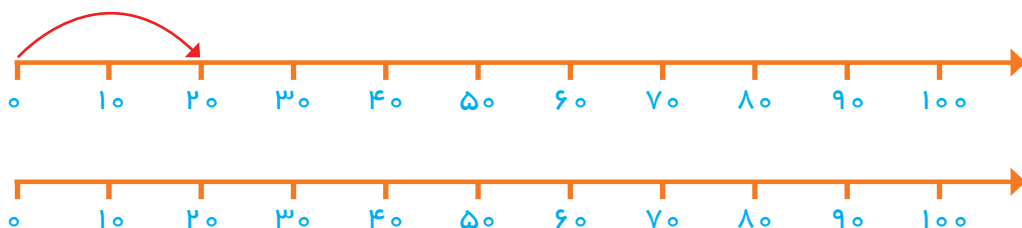

$$\begin{array}{r} ۲۰ \\ + ۴۰ \\ \hline \end{array}$$

$$۷۰$$

$$\begin{array}{r} - ۲۰ \\ \hline \end{array}$$

۲- روی محور جواب جمع یا تفریق را نشان دهید.

۱- حاصل جمع و تفریق‌ها را بنویسید.

$$40 + 20 = \dots \quad 90 - 50 = \dots \quad 80 - 30 = \dots$$

$$\begin{array}{r} 30 \\ + 50 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 20 \\ + 10 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 70 \\ - 20 \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{r} 80 \\ - 50 \\ \hline \end{array}$$

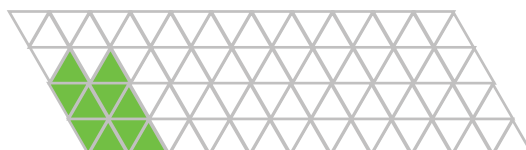
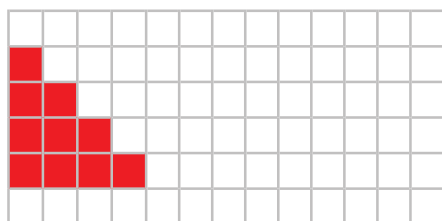
۲- جاهای خالی را کامل کنید و سپس مانند نمونه یک تساوی بنویسید.
 ۲ دسته‌ی ده‌تایی به اضافه ۳ دسته‌ی ده‌تایی می‌شود دسته‌ی ده‌تایی.

$20 + 30 = 50$ یعنی دسته‌ی ده‌تایی می‌شود دسته‌ی ده‌تایی.

$70 - 40 = \dots$ یعنی دسته‌ی ده‌تایی به اضافه دسته‌ی ده‌تایی می‌شود دسته‌ی ده‌تایی.

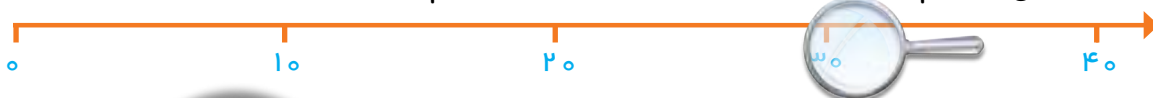
$20 + 40 = \dots$ یعنی دسته‌ی ده‌تایی منهای دسته‌ی ده‌تایی می‌شود دسته‌ی ده‌تایی.

۳- مانند نمونه با رنگ کردن ۱۰ تا خانه، شکل‌های مختلف بسازید. هر بار از یک مداد رنگی استفاده کنید. چند تا دسته‌ی ده‌تایی درست کردید؟

تقریب بزن

می‌خواهیم روی محور اعداد عدد ۳۲ را نشان دهیم.

می‌دانیم عدد ۳۲ بعد از عدد ۳۰ است. برای این که محل ۳۲ بهتر دیده شود، روی آن قسمت ذره‌بین گذاشته شده است. شما عدد ۳۲ را با علامت نشان دهید.

عددهای ۱۷ و ۲۵ را هم روی محور اعداد زیر نشان دهید.

جمع و تفریق

فعالیت

۱- با رسم شکل حاصل جمع‌ها و تفریق‌های زیر را به دست آورید.

$$۴ + ۷ = \dots$$

$$۶ + ۶ = \dots$$

$$۱۲ - ۸ = \dots$$

$$۱۴ - ۷ = \dots$$

۲- با استفاده از محور جواب جمع‌ها و تفریق‌های زیر را به دست آورید.

$$۱۶ - ۸ = \dots$$

$$۹ + ۹ = \dots$$

$$۱۵ - ۷ = \dots$$

$$۷ + ۸ = \dots$$

۳- با رسم چوب خط حاصل جمع‌ها را پیدا کنید.

$$۵ + ۶ = \dots$$

$$۷ + ۶ = \dots$$

$$۸ + ۸ = \dots$$

$$۷ + ۷ = \dots$$

برای پیدا کردن حاصل جمع و یا تفریق دو عدد یک رقمی راه‌های مختلفی وجود دارد. راه مورد علاقه شما کدام است؟ در این مورد با دوستان خود در کلاس گفت‌وگو کنید.

کار در کلاس

حاصل جمع و تفریق‌های زیر را از هر روشی که می‌خواهید، به دست آورید. روش خود را با روش دوستانتان مقایسه کنید.

$$\begin{array}{r} 8 \\ + 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \\ + 5 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 12 \\ - 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 14 \\ - 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 6 \\ + 9 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \\ + 6 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 17 \\ - 8 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 19 \\ - 9 \\ \hline \end{array}$$

۱- با رنگ کردن مربع‌ها و یا خط زدن مربع‌های رنگ شده، حاصل جمع و تفریق‌ها را به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 8 \\ + 9 \\ \hline \end{array}$$

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

$$\begin{array}{r} 18 \\ - 9 \\ \hline \end{array}$$

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

$$\begin{array}{r} 17 \\ - 9 \\ \hline \end{array}$$

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

فعالیت

۲- مانند نمونه جدول‌های جمع و تفریق را کامل کنید.

۳+۴

۳+۷

+	۴	۷	۵
۳	۷		

+	۶	۷	۸	۹
۴				
۵				

-	۸	۷	۵	۲
۱۸				
۱۵				

برای جمع و تفریق کردن عددهایی که بیشتر از یک رقم دارند، نیاز دارید که جمع و تفریق‌های اساسی را با سرعت انجام دهید. بهتر است با تمرین کردن آن‌ها را به خاطر بسپارید.

جدول‌های جمع و تفریق را کامل کنید. می‌توانید از محور زیر کمک بگیرید.

+	۵	۶	۷	۸	۹
۵					
۶					
۷					
۸					
۹					

خانه‌های رنگی جمع‌های دوقلو را نشان می‌دهند.

-	۵	۶	۷	۸	۹
۱۵					
۱۶					
۱۷					
۱۸					
۱۹					

کار در
کلاس

۱- الف) بیشترین عدد یک رقمی و کمترین عدد یک رقمی را بنویسید.
ب) با تکمیل کردن جدول زیر بیان کنید که بیشترین و کمترین حاصل دو عدد یک رقمی مربوط به کدام عددها هستند.

جمع دو عدد یک رقمی	$7+9$	$8+9$	$9+9$	جمع دو عدد یک رقمی	$0+0$	$0+1$	$1+1$
حاصل جمع				حاصل جمع			

تمرین

۲- امین ۹ صفحه از یک کتاب را خوانده است. او در این هفته ۸ صفحه‌ی دیگر را خواند. یعنی چند صفحه از کتاب را خوانده است؟

۳- ریحانه دیروز ۱۴ تخم مرغ را از قفس مرغ‌ها جمع کرد و آن‌ها را در یخچال گذاشت. مادر او برای درست کردن شام ۶ تخم مرغ را استفاده کرد. چند تخم مرغ باقی مانده است؟

خلاق باش

آقای بهرامی از دانش‌آموزان خواست جواب جمع $7+6$ را به دست آورند. علی عددها را با انگشتان دست خود نشان داد و گفت: آقا ۷ همان ۵ و ۲ است و ۶ هم ۵ و ۱ است. پس $7+6$ را می‌توان به صورت $5+2+5+1$ گفت. ۵ و ۵ می‌شود ۱۰، پس جواب این جمع ۱۳ است. محسن گفت: من ۳ تا از روی ۶ برمی‌دارم و به ۷ می‌دهم تا یک دسته‌ی ۱۰ تایی درست شود. حالا این ۱۰ را با ۳ تایی که از ۶ باقی مانده جمع می‌کنم. مجید گفت: من ۴ تا از روی ۷ برمی‌دارم و به ۶ می‌دهم تا یک دسته‌ی ده تایی درست شود. بعد ۱۰ را با ۳ تایی باقی مانده از ۷ جمع می‌کنم. سعید گفت: من از روی جدول عددهای ۱ تا ۱۰۰ ابتدا ۷ را پیدا کردم و ۶ تا بعد از آن را شمردم. حسین گفت: آقا من با پدرم جمع‌های دوقلو را تمرین کردم و می‌دانم $6+6$ می‌شود ۱۲، پس اگر یکی به ۱۲ اضافه کنم، جواب $7+6$ به دست می‌آید. آقای بهرامی از این‌که این تعداد راه حل خوب در کلاس مطرح شده بود، خیلی خوش‌حال شد. شما هم روش حل خود را بیان کنید.